

Vlaanderen
is energie

IK BENOVEER

benoveren = beter renoveren

Handleiding communicatie:
het 'BENOVatiewoordenboek' voor stakeholders

BENOVEREN

BENOveren staat voor beter renoveren dan gebruikelijk is. Met hogere ambities op het vlak van energieprestaties, goed gepland en deskundig geadviseerd. Zo kunnen de verscheidene renovatiestappen in de meest logische volgorde worden uitgevoerd en blijven latere renovatiewerken haalbaar.

Voor elke stap moet worden getracht het resultaat te halen zoals beschreven in de brochure **BENOveren: wat, waarom en hoe**.

Inzake volgorde van de stappen wordt geadviseerd om te beginnen met het dak, en dan achtereenvolgens de buitenmuren, glas/ramen/deuren/poorten, de vloeren en de technieken. Ieder huis is weliswaar anders is en lock-in moet worden vermeden. Vandaar het grote belang van planning en advies.

ULTIEME BENOVIATIEAMBITIE

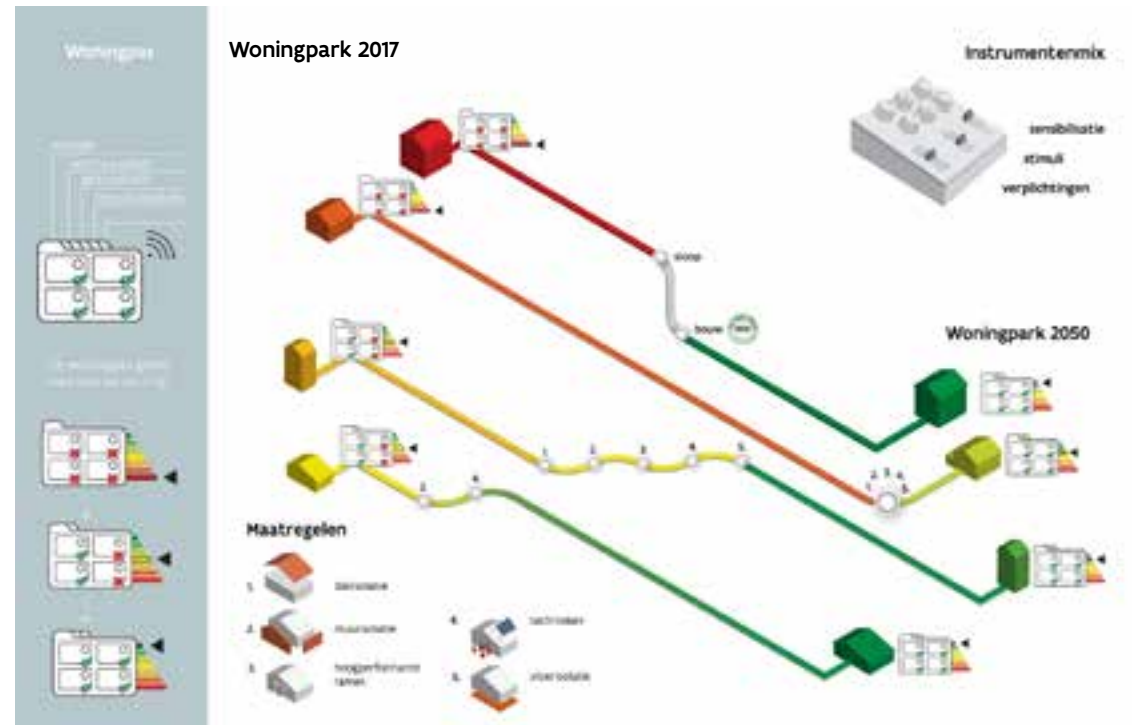
= ambitie Renovatiepact2050
= elke woning tegen 2050 even energiezuinig als een nieuwbouwwoning van vandaag.

Twee mogelijke sporen:

1. Ofwel zorg je ervoor dat elk onderdeel van de bouwschil (dak, muren, ramen, vloeren ...) van je woning een welbepaalde isolatiewaarde of U-waarde niet overschrijdt:

- daken: $U_{\max} = 0,24 \text{ W/m}^2\text{K}$
- buitenmuren: $U_{\max} = 0,24 \text{ W/m}^2\text{K}$
- ramen (profielen en beglazing): $U_{\max} = 1,5 \text{ W/m}^2\text{K}$ en glas: $U_{\max} = 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$
- deuren en poorten: $U_{\max} = 2,0 \text{ W/m}^2\text{K}$
- vloeren: $U_{\max} = 0,24 \text{ W/m}^2\text{K}$
én verwarm je met een energiezuinige installatie of laat je je woning aansluiten op een efficiënt warmtenet.

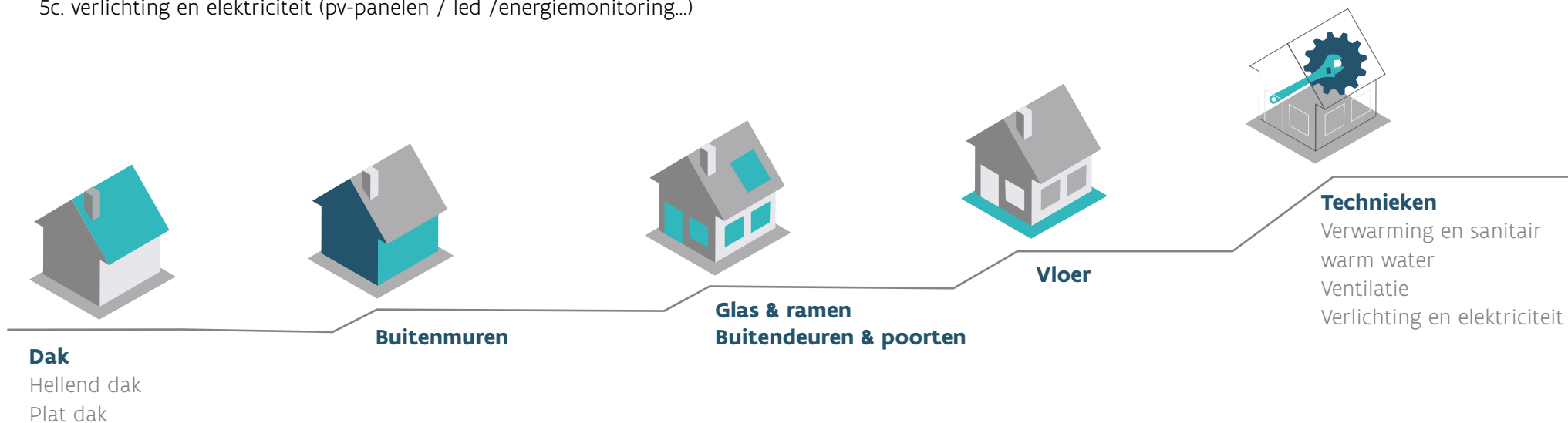
2. Ofwel heeft je woning na renovatie een E-peil van maximaal E60 of een energiescore (EPC-kengetal) van 100 kWh/m^2 .

1 BENOVIETRAJECT / 5 BENOVIESTAPPEN / 7 BENOVIETWERKEN

Een BENOvatiechronologie die vaak wordt gevolgd, is die van de 5 BENOvatiestappen:

1. **Dak**
2. **Buitenmuren**
3. **Glas en ramen, buitendeuren & poorten**
4. **Vloer**
5. **Technieken:**
  - 5a. verwarming en sanitair warm water (condensatieketel / warmtepomp / zonneboiler /...)
  - 5b. ventilatie
  - 5c. verlichting en elektriciteit (pv-panelen / led /energiemonitoring...)

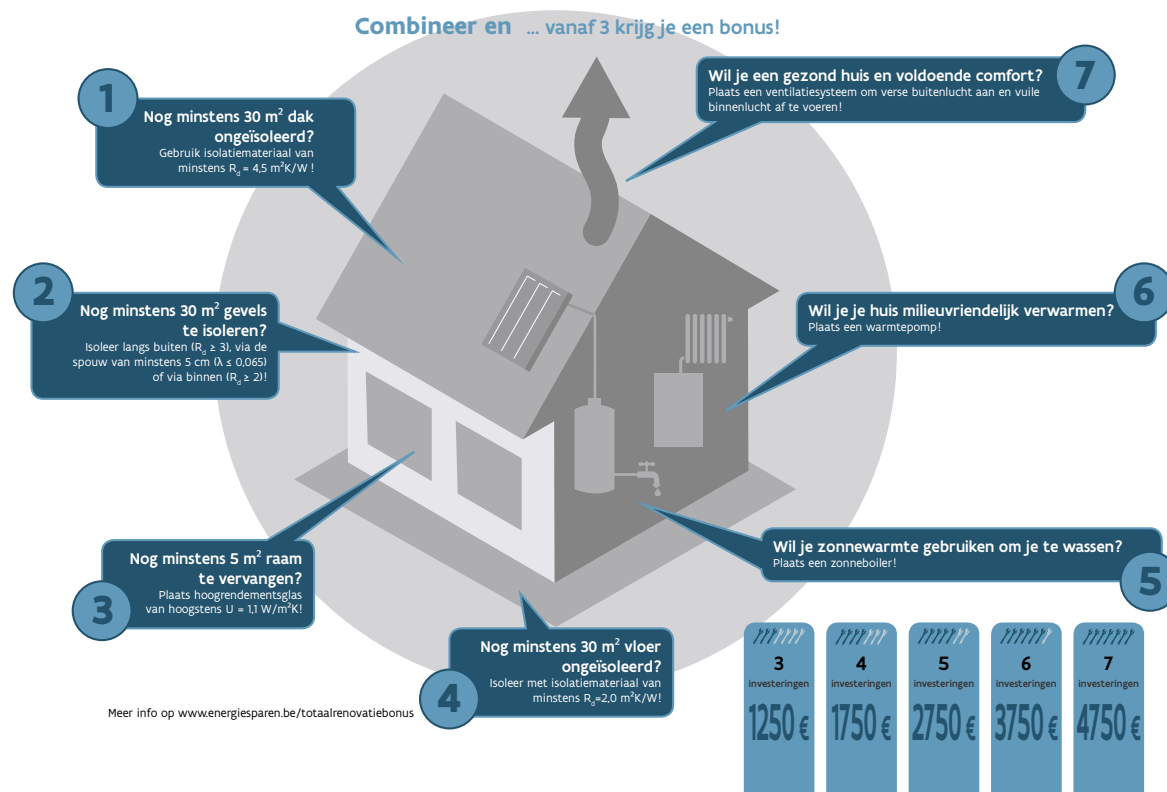
Maar ieder project heeft uiteraard zijn eigen aanpak, en vaak lopen er werken dooreen. Daarom raadt de overheid aan om bij de start van elk BENOvatietraject een 'masterplan' of 'renovatieadvies' te laten opstellen door een architect, een algemene aannemer of een andere bouwdeskundige.

BENOVATIEPREMIES

Voor de meeste BENOvatiewerken bestaan er **individuele steunmaatregelen / premies via de netbeheerder**. Met name voor dakisolatie / spouwmuurisolatie / na-isolatie buitenmuur aan de buitenzijde / muurisolatie aan de binnenzijde / beglazing / vloerisolatie op volle grond of isolatie van het plafond van een kelder / zonneboiler / warmtepomp. Dus niet voor condensatieketel, ventilatie, verlichting en pv. Maar ventilatie en pv-panelen maken wel deel uit van maatregelen voor totaalrenovatiebonus en voor de gratis begeleiding door een projectbegeleider voor collectieve renovaties.

De **totaalrenovatiebonus** is een stimulans om mensen zoveel mogelijk BENOvatiestappen te laten zetten. Om aanspraak te maken op de totaalrenovatiebonus (in 2017 althans) moet binnen de vijf jaar worden geïnvesteerd in drie of meer van zeven welbepaalde BENOvatiewerken (= dezelfde werken die begeleid kunnen worden door een BENOvatiecoach).

1. dak- of zolderisolatie (minstens 30 m²)
2. muurisolatie (aan de buitenkant, aan de binnenkant of in de spouw – minstens 30 m²)
3. nieuwe beglazing
4. vloerisolatie (minstens 30 m²)
5. zonneboiler
6. warmtepomp
7. ventilatiesysteem.

Nieuw belastingvoordeel: verlaging onroerende voorheffing voor IER (Ingrijpende Energetische Renovatie): (voor bouwaanvragen vanaf 1 oktober 2016)
E-peil van maximaal E90 = vijf jaar lang 50% procent korting. E-peil van max E60 = de ultieme BENOvatieambitie = vijf jaar lang geen onroerende voorheffing.

Wanneer de eigenaars van 10 woningen investeren in minstens één van de volgende BENOvatiewerken: dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie, hoogrendementsbeglazing, zonneboiler, warmtepomp of een ventilatiesysteem (idem werken totaalrenovatiebonus, in 2017 althans), zorgt de Vlaamse overheid via de netbeheerders voor gratis begeleiding door een **projectbegeleider voor collectieve BENOvaties**, ook 'BENOvatiecoach' genoemd.

Die projectbegeleider neemt BENOveerders een hele rits taken uit handen: de energetische doorlichting van de woning, het zoeken van aannemers, de werfopvolging, het plan van aanpak, en ook het totaalplaatje van de renovatie. Hij zal er dus bijvoorbeeld op letten dat de dakisolatie perfect aansluit op de later te plaatsen muurisolatie. Hij zal tevens instaan voor het opmaken van de meetstaat en administratieve ondersteuning geven bij premieaanvragen en de financiering van de werken.

Voor zijn werk krijgt de projectbegeleider – via de distributienetbeheerders Eandis en Infrax – een 'premie voor collectieve renovatieprojecten', ook '**burenpremie**' genoemd. Deze premie bedraagt 400 euro per woning of wooneenheid.

Het **IK BENOVEER-LABEL** is een initiatief van de Vlaamse Overheid om de voordelen en principes van renoveren volgens de ambities van het Renovatiepact2050 bij kandidaat-verbouwers nu al bekend te maken. Ook de facebookpagina, YouTube- en Twitteraccount van de campagne dragen die naam.

BENOVATIEPIONIER

(Ver)bouwheer die de stappen van het BENOvatietraject doorlopen heeft. Zie de 4 voorbeelden in de brochure van VEA en het voorbeeld in de BENOvatiekrant (encartage VEA / mijnBENOvatie.be 16/2 bij Standaard / Het Nieuwsblad en op Batibouw). De bedoeling is dat er nog heel wat pioniersprojecten volgen, zowel individueel als collectief.

BENOVATIEVOORLOPER

Één van de stakeholders van het Renovatiepact2050 (of leden ervan) die zich registreerde via www.ikBENOver.be/voorlopers, die aanvaard werd door het VEA en een handleiding kreeg om in de eigen communicatie het Ik BENOveer-label te mogen gebruiken.

We onderscheiden **6 groepen BENOvatievoorlopers**:

- **GROEP 1:** architecten, bouwadviseurs, energiever slaggevers, energiedeskundigen, studie bureaus
- **GROEP 2:** algemene bouwondernemingen
- **GROEP 3:** aannemers (deelprojecten) en installateurs van kleinschalige groene energietoepassingen (zoals zonneboilers, zonnepanelen, warmtepompen, houtpelletketels en micro-wkk's) en energiebesparende investeringen (zoals isolatie van dak, muur en vloer, ventilatiesystemen, energiezuinige verwarmingstoestellen)
- **GROEP 4:** fabrikanten en verdelers van kleinschalige groene energietoepassingen (zoals zonneboilers, zonnepanelen, warmtepompen, houtpelletketels en micro-wkk's) en energiebesparende investeringen (zoals isolatie van dak, muur en vloer, ventilatiesystemen, energiezuinige verwarmingstoestellen)
- **GROEP 5:** kredietinstellingen
- **GROEP 6:** overheden, intermediaire organisaties en federaties

CAMPAGNE IK BENOVEER

De overheid voorziet 3 fases in de BENOvatiecommunicatie, met de optiek in elk van die fases communicatief te worden ondersteund door de verschillende stakeholders om win-winsituaties te creëren en complementair te zijn

FASE 1: sinds oktober '16: introductie van de term BENOveren (wat, waarom en hoe?)

Introductie label 'Ik BENOveer'

Realisatie brochure 'BENOveren: wat, waarom en hoe?'

Realisatie gebruikershandleiding + campagnemateriaal fase 1

FASE 2: vanaf februari 17: sensibiliserende campagne groot publiek.

We onderscheiden hierin 4 clusters mogelijke motivatoren voor de particulier om te BENOveren:

1. MILIEU: BENOveren is een milieubewuste keuze. Wie goed isoleert, heeft minder verwarming nodig en stoot minder CO₂ uit. Gebruik je bovendien hernieuwbare energie, dan beperk je je ecologische voetafdruk nog meer.

2. COMFORT: In een geBENOveerd huis is het veel aangenamer en gezonder om te wonen. Je verhoogt de levenskwaliteit van jezelf en je gezin en je hebt minder onderhoud. En dat een heel leven lang. Want als je slim BENOveert, kun je ook de veiligheid en toegankelijkheid van je woning verbeteren.

3. ENERGIEBESPARING (geformuleerd als 'geen energieverpilling'): In een woning die niet goed is geïsoleerd en niet correct wordt verwarmd of geventileerd, gooi je geld door de ramen, deuren, muren, daken en vloeren. BENOveer je, dan verbruik je niet langer onnodig veel energie. Bovendien helpt de overheid je met heel wat financiële voordelen.

4. MEER WAARDE: BENOveren is ervoor zorgen dat je woning in marktwaarde stijgt en in de toekomst haar waarde behoudt. Werk je je geBENOveerde huis af op de juiste manier, dan ziet het er veel mooier uit. Dat is prettig voor jezelf, maar ook voor je portemonnee. Want voor een geBENOveerde woning kun je een veel betere prijs vragen als je die verkoopt of verhuurt.

We werken hier met 4 BV's (BV = type persoon waarnaar 'aanhanger' cluster wellicht opkijkt) als BENOvatiepioniers die elk getuigen dat ze niet gewoon renoveren maar BENOveren, elk met hun argument (1 van de 4 clusters hierboven)

FASE 3: 'collectief recruiterende campagne' groot publiek.

Kan enkel gebeuren indien verschillende 'rollen' in het communicatiepact BENOveren zijn ingevuld (zie hierna)

BENOVEREN OP DE SOCIALE MEDIA

 Like Ik BENOveer op Facebook:
<https://www.facebook.com/ikBENOveer/>

 Volg Ik BENOveer op Twitter:
<https://twitter.com/IKBENOveer>

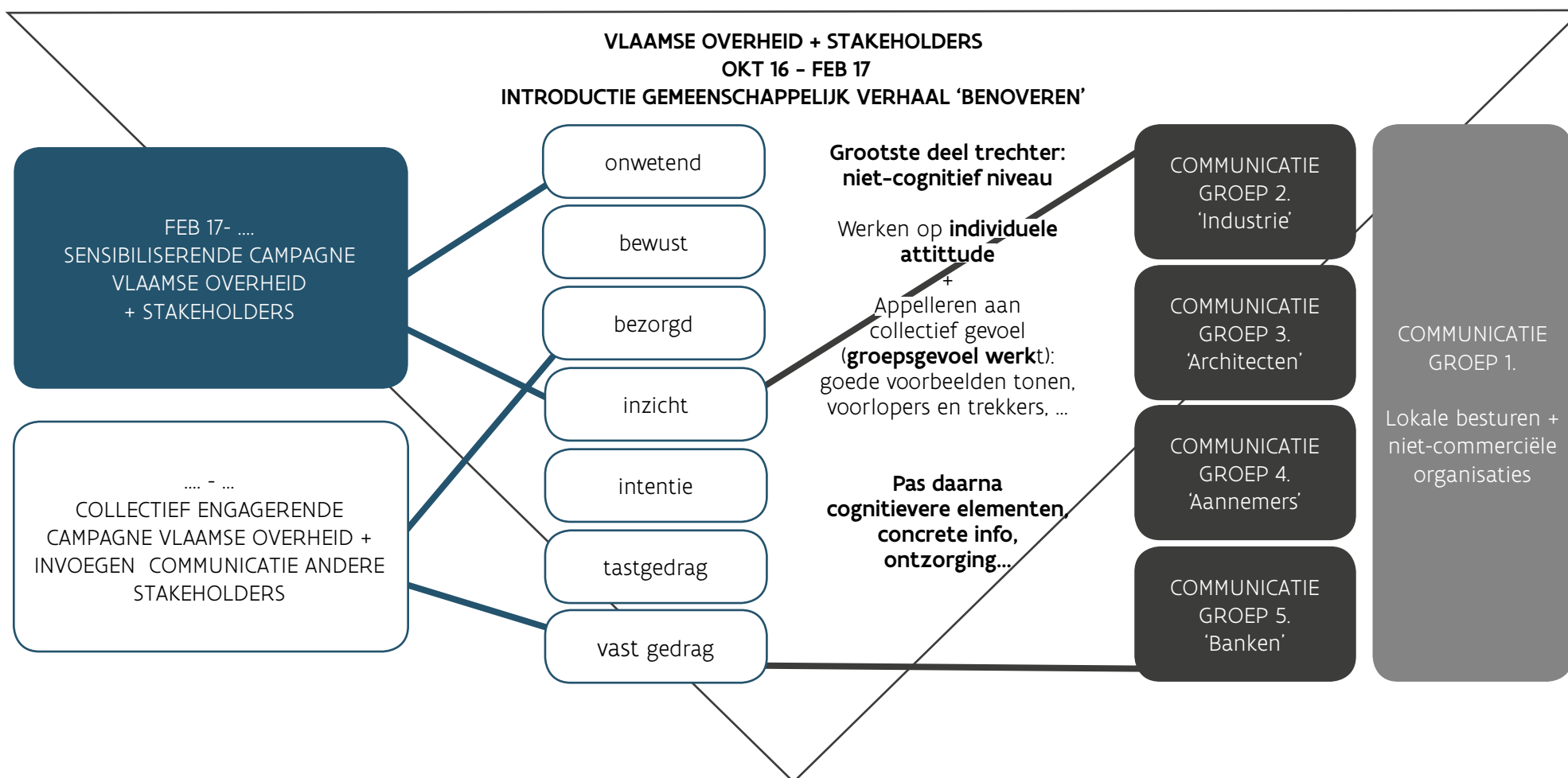
 Volg Ik BENOveer op Youtube:
https://www.youtube.com/channel/UCQC8kXNu6_mfeC5NJyWJDFQ

COMMUNICATIEPACT BENOVEREN

Samenwerking tussen de overheid en de verschillende groepen stakeholders / BENOvatievoorlopers om drempels die communicatief kunnen overwonnen worden samen collectief te overwinnen door win-winsituaties te creëren (communicatie-effect vergroten) en door complementair te zijn (taakverdeling).

Overheid en 'lokale besturen/intermediaire organisaties' richten zich op het groot publiek met de bedoeling vooral inzicht te geven in het belang van BENOveren, grotendeels op niet-cognitief niveau (werken op individuele attitude – zie clusters motivatoren) + op groepsgevoel (zie groepsgevoel BV-voorlopers, maar ook groepsgevoel op lokaal niveau).

Industrie, architecten, aannemers en banken richten zich vooral naar kandidaat-verbouwers die al enigszins inzicht hebben in het belang van BENOveren met cognitievare elementen, concrete info en ontzorging.

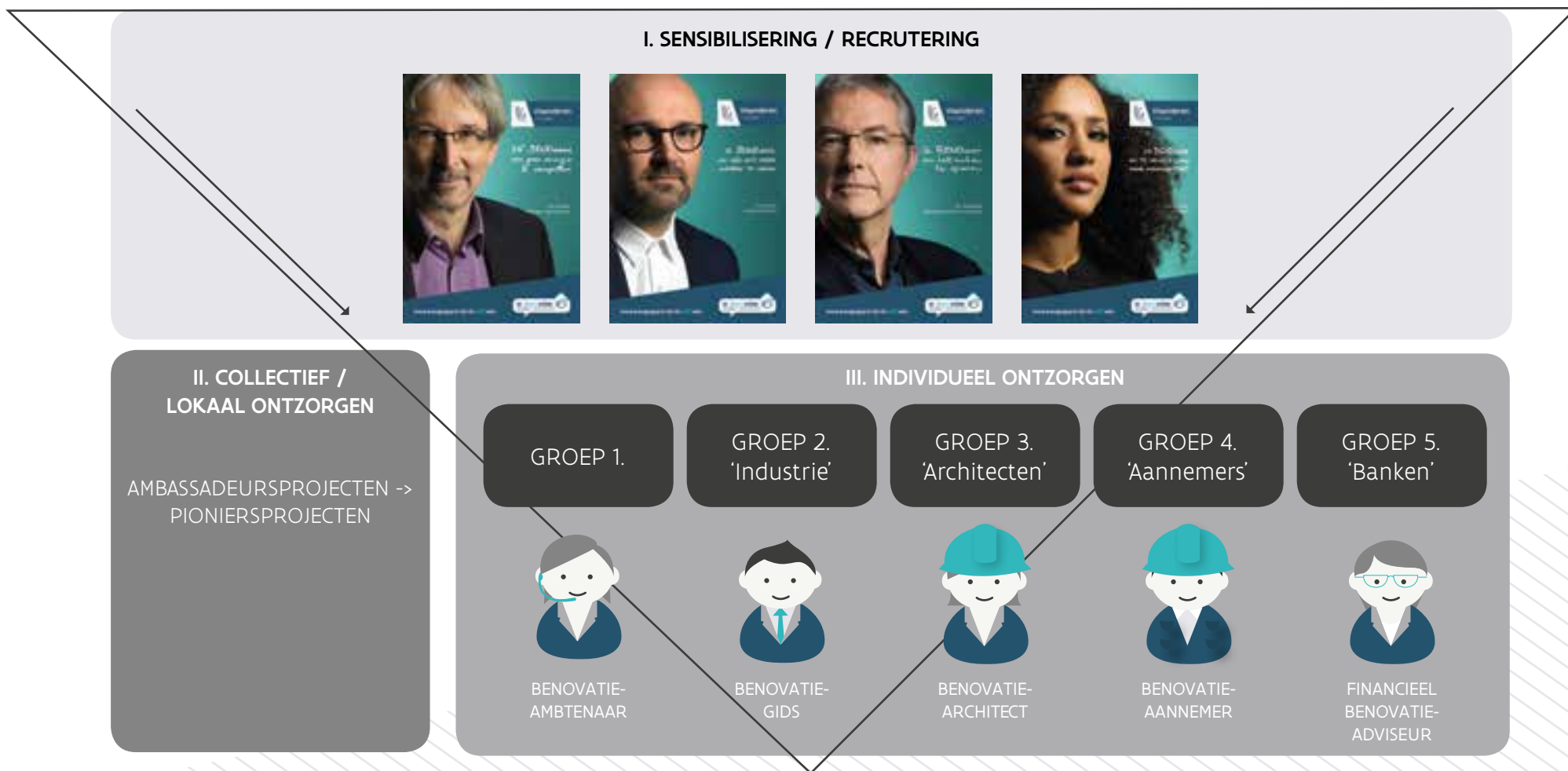

DOELSTELLING EERSTE FASE COMMUNICATIEPACT BENOVEREN

Overheid en 'lokale besturen en intermediaire organisaties' ondersteunen de sensibiliserende campagne via eigen middelen.

'Lokale besturen en intermediaire organisaties' zorgen voor collectieve ambassadeurs-projecten.

Voor individuele BENOvaties zetten lokale besturen in op een 'BENOvatieambtenaar' (administratieve begeleiding, premie-info, 'loketfunctie'...). De industrie werkt aan een 'BENOvatiegids' (bv. mijnBENOvatie.be: verschillende stappen + verschillende oplossingen om die BENOvatiestappen te kunnen zetten), architecten aan een 'BENOvatiearchitect' (bv. lijst met BENOvatiearchitecten maar ook opleidingen tot BENOvatiearchitect), 'aannemers' aan een 'BENOvatieaannemer' (cf. lijst BENOvatieaannemers maar ook opleidingen tot BENOvatieaannemer), banken aan een 'financieel BENOvatieadviseur' (cf. speciale kredietvoorwaarden aan BENOveerders).

DOELSTELLING TWEEDE FASE COMMUNICATIEPACT BENOVEREN: SOORT 'THE VOICE/START2RUN'- IDEE

Overheid en 'lokale besturen en intermediaire organisaties' rekruteren via een campagne particulieren om ze te verbinden tot een groep/ community (groepering niet geografisch maar per cluster) tot 4 teams (bv. in team 'Jan Hautekiet' voor zij die BENOveren voor het milieu) + particulieren krijgen er een forum/platform om elkaar te helpen en te stimuleren

Daarnaast kunnen ze er een virtueel beroep doen op 5 'coaches' (5 'figuren' beschreven in fase 1).

Lokale initiatieven/collectiviteiten krijgen er een blog: voorbeeldprojecten voor de andere teams / benchmarking + stimulering verschillende initiatieven onderling.

I. FASE 2: COLLECTIEF ENGAGERENDE CAMPAGNE (BOTTOM-UP: welk BENOvatietype ben jij? / oproep inschrijven 'team BV')

II. GEMEENSCHAPPELIJK PLATFORM

GROEP 1 >

1 team
'collectief':
voorbeeld-
projecten

4 teams 'privé'

5 coaches

GROEP 1 > BENOvATIE-AMBTENAAR

GROEP 2 > BENOvatie-gids
GROEP 3 > BENOvatie-architect
GROEP 4 > BENOvatie-aannemer
GROEP 5 > Financieel
BENOvatie-adviseur